

— Ω! Χαρόλδε, σκότωσέ το λοιπόν αυτό το βρωμόζωο...

Τότε, μιά λύπη τόσο βχθεία μ' έπιασε, ώστε κόντεψα νά βάλω τὰ κλάματα. Ένοιωσα τόσο καλὰ τὸ τί με χάριζε ἀπὸ τῆ Χλωρίδα, ὥστε τὰ βάλα, τρομερὰ ὀργισμένως, μὲ τὸν ἑαυτὸ μου, γιατί νὰ ξανάρθω σιμὰ της. Δίχως νὰποκριθῶ, ἄνοιξα βροντερὰ τὸ παράθυρο καὶ κουνώντας στὸν ἀέρα τὸ μαντήλι μου, ἔκαμα τὴν πεταλούδα νὰ πετάξῃ μακριά. Τὴν εἶδα νὰ φεύγῃ καὶ νὰ χάνεται...

Γύρισα καὶ κάθησα σιωπηλὸς, πάραπολύ ἀποκαμωμένος ὥστε νὰ φύγω κι ὅλα. Ἡ ἀνάλαφρη στάχτη τῆς στενοχώριας ἔπεσε ἀργὰ-ἀργὰ στὴν ψυχὴ μου ἀπάνω. Μιὰ παρκαγεραμένη ὥρα σήμανε, μὲ ἥχο φωνῆς ραγισμένης, στὸ φρεφουρένιο ρολοὶ τοῦ τοίχου.

Ὅταν ὅμως ἦρθε καὶ νύχτωσε βχθεία, σήκωσα τὰ μάτια μου στὸν οὐρανό. Εἴτανε θλιβερός καὶ πονεμένος, μαῦρος σὰν πίσσινη θάλασσα, πού τὴν ἔπηξε καταστροφή, καὶ οἱ καταχνιές πού τονε βούρκωναν εἴτανε τόσο βαρεῖες καὶ σκοτεινές, ὥστε δὲν ἄφηναν νὰ δῆς τίς-τέρις.

(Μετάφρ. Ν. Π.)

ΕΔΜΟΝΤΟΣ ΖΑΛΟΥ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Ἀφιερωμένο τῆς ἀδερφῆς μου Ἀθηνᾶς Μ. Μαλλαστοῦ, μὲ ἀγάπη.

Ἀπόψ' εἴμ' ἀνήσυχος. Μιά στεναχώρια ἀπροσδιόριστὴ μὲ σφίγγει, μὲ πιέζει, μὲ πνίγει. Οἱ ὁμιλίες, οἱ φωνές τῶν παιδιῶν, ἡ κίνησι τοῦ σπιτιοῦ, μ' ἐνοχλοῦν ὑπερβολικά.

Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη ν' ἀφήσω τὴν τραπέζα πού μαζεύομαστε ὅλοι μας, ὅστερ' ἀπὸ τὸ φαγί, καὶ νὰ βγῶ ἔξω ζητώντας λίγ' ἡσυχία. Περνώντας μπρὸς ἀπ' τὴ σάλα—δὲν ξέρω γιατί—σπρώχνω τὴν πόρτα, καὶ μπαίνω μέσα. Ὅλα σκοτεινά. Βαθεῖα σιγαλιὰ παντοῦ βασιλεύει.

Λίγ' ἀλαφρωμένος τώρα, εἰχνοῦμαι σ' ἕνα καναπέ, καὶ ἀρχίζω νὰ σκέπτομαι. Ἡ φαντασία μου ἐλεύθερη τρέχει σὲ κἀντι ἀγαπημένους κόσμους, παλιούς, πού βιαστικά, σὰν ἕνα ὁμορφο δνευρο, πέρασαν. Ἐμείνα ἔτσι ξαπλωμένος κάμποσην ὥρα, ρουφώντας ἀχόρταγα ἀπὸ τὸ γλυκόπικρο πιστό τῶν ἀναμνήσεων...

Δὲν ξέρω πόσον καιρὸ ἔμεινα σ' αὐτὴ τὴ στάση, διὰν ἀναγκάζομαι νὰ σηκώσω τὰ μάτια μου, σὰν τραβηγμένος ἀπὸ κἀποιο ἐπίμονο βλέμμα.

Σηκώνω τὸ κεφάλι, λίγο πλάγια, καὶ βλέπω νὰ μὲ κυτᾶ ἀπὸ τὸν τοῖχο πού κρέμεται ἡ μεγάλη εἰκόνα τοῦ Πατέρα μου, φωτισμένη ἐλάχιστα ἀπὸ μιὰ στενὴ λουρίδα φῶς, πού ἄφινε νὰ μπαίνη τώρα ἡ πόρτα τοῦ διαδρόμου.

Οἱ ματιές μας ἀνταμώνουν. Τὸν κυτᾶω ἀντίκρυ μου, ὅπως πάντα, σοβαρὸ κ' ὑπέροχο, νὰ μὲ παρατηρᾷ. Δὲς καὶ γύρισε ἀπ' τὸ ταξίδι του (πέθανε δὼ καὶ πέντε μῆνες) καὶ θέλει νὰ μοῦ κουβεντιάσῃ!

Ἐνα εἶγος αἰσθάνομαι φρικιαστικά νὰ μοῦ περνᾷ τὸ σῶμα... Μὰ κάτω ἀπ' τὴ γόησσα ἐμπροσθ' τῆς ματιᾶς του, σιγὰ-σιγὰ παίρνω θάρρος, καὶ

ἐκχνώντας πὼς εἶναι πεθαμμένος, ἀρχίζω νὰ τοῦ μιλῶ...

Καλέ μου Πατέρα! Γιατί μὲ κυτᾶεις ἔτσι παραπονεμένα; Γιατί ἀπόψε ἡ θύμησή σου, μέσ' σ' αὐτὸ τὸ μυστηριώδες μισοσκοτάδο τοῦ θλιμμένου σαλονιοῦ, μὲ συγκλονίζει κατάβαθα καὶ μὲ κάνει νὰ χύσω τόσα δάκρυα, ὅσα δὲν ἔχυσα στὸ ἄκουσμα τοῦ θανάτου σου;

Ναί. Σὰν παραπονεμένος μὲ κυτᾶεις, καὶ μαντεύω τὸ παράπονό σου.

Σὲ φαντάζομαι, στὸ μοναχικὸ νησί μας, τὴ στερεὴ σου ὦρα, νὰ ζητᾷς ἀνωφέλευτα διὰ τὰ παιδιά σου, πού σκορπισμένα στὴν ξενιτιά, δὲν μπορέσανε νὰ σοῦ φιλήσουν τὰ μάτια πρὶν νὰ σφαλίσουν—γιὰ πάντ' ἀλλοίμονο—καὶ νὰ σὲ ξεπροβοδίσουν στὸ αἰώνιο ταξίδι σου!

Καὶ γι' αὐτὸ θὰ πέθανες παραπονεμένος, καὶ γι' αὐτὸ τούτῃ τῇ στιγμῇ μοῦ ἑομολογίσαι τὸ παράπονό σου...

Μὰ μὴν πικραίνεσαι. Ἀργὰ ἢ γρήγορα, διὰ τὰ παιδιά σου θὰ ἐρῶναι στὸ ἀγαπημένο νησί, πού σὲ νανουρίζει, καὶ μύρια δροσερὰ λουλούδια θ' ἀπυθώσουν, μαζὺ μὲ τὴν εὐγνωμοσύνη τους, στὸ ἄσπρο μάρμαρο, πού ἐκεῖ, κατὰ τὴ βουνοπλαγιά, φυλάει τὸ λατρεμένο κουφάρι σου.

Ω! Μὴ μοῦ πικραίνεσαι!

Σὰν πὺλ γαληνεμένος μ' ἀγναντεύεις τώρα! Κι ἀναθυμᾶμαι τὰ καλὰ τὰ χρόνια, πού τ' ἀτέλειωτα βράδια τοῦ χειμῶνα, μὲ τὸ τσιγὰρο στὸ στόμα, σ' ἄρσες νὰ μᾶς δηγᾶσαι παλιὰς ἱστορίας τῆς πρώτης σου ζωῆς, πού πέρασες σὰν ξένα. Καὶ πόσ' ὁμορφα τᾶλες. Μὲ τί ἐνθουσιασμό, μὲ τί πόνο κἄποτε, μὲ τί λαχτάρα!...

Καὶ τᾶπανες ξαφνικά, ὅταν ἀνήσυχος ἄκουες τὸν παγερὸ βορᾶ μανιασμένα νὰ σφυρίζῃ στὰ παράθυρά μας, γιατί θυμώσουνα τοὺς κοπετάνιους σου.

Καὶ τότε μαζὺ μὲ τὴν ἀκριβή μας Μάνα, μᾶς βάζατε νὰ προσευκηθῶμε γιὰ τὰ μεγάλα μας ἀδέρφια, πού ταξιδεύουν τὸν Ὀκεανό!

Ω! τ' ἀναθυμᾶμαι τὰ καλὰ, τὰ περασμένα χρόνια...

Τί ὁμορφα πού μὲ κυτᾶεις τώρα. Σὰν νὰ μοῦ χαμογελᾷ. Τὸ παράπονο πού πλασιόυνταν στὴ μορφὴ σου, χάθηκε. Καὶ ἡ ματιά σου, ἡ γαλήνια, ἡ γιομάτη στοργῇ καὶ καλωσύνη, σὰν παρήγορο φῶς λάμπει καὶ σκορπιέται στὴν ψυχὴ μου, κ' ἐλαττώνει τὴν ἀγωνία της...

Ἀμποτες, παντοῦ καὶ πάντα, στὸ δρόμο τῆς ζωῆς μου, νὰ μὲ συνοδεύῃ, σὰν ὁδηγῆτρα μαζὺ καὶ παρηγορητῆρα τοῦ Πόνου μου, ἡ ματιά σου αὐτὴ.

Ω! Κότα, κότα με, καλὸ Πατέρα... Μοῦ βαλσαμώνεις τὴν ψυχὴ.

Γι' ἀπόψε τέλειωσα τίς κουβέντες μὲ τὸ Μπαμπᾶ μου.

Μὲ πονεμένη τὴν καρδιά καὶ μὲ δακρυσμένα τὰ μάτια, πετιέμαι στὸ μπαλκόνι.

Ἀρσερὸς νυχτιάτικος ἀγέρας μοῦ δέρνει τὸ πρόσωπο καὶ προσπαθεῖ νὰ σκορπίσῃ τίς πένθιμες σκέψεις, πού σὰ μαῦρα κοράκια γύρω μου τρεμοπετοῦνε!

Μεσάνυχτα, 16 τοῦ Ἀπριλίου 1910.

Καίρο.

Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ δρ. χρ. 12 1/2

Γιὰ τίς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες (3 δρ. τὴν τριμηνία) συνδρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἂν δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συνδρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμά πουλιόυνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμὴ.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιάκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἑθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμός ὑπογείου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὸ κιάκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὸ βιβλιοπωλεῖο Ἐστίας Γ. Κολάρου.

Στὴν Κέρκυρα καὶ Πάτρα στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξᾶ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Κι ἄλλος μπάτσος.—Ὁ Δεσπότης τῆς Ρέθυμνος.—Πανεπιστημιακὰ τετρίτια.—Γιὰ τὸ Πρότυπο σχολεῖο.—Θεατρικὰ ἐπαρχιώτικα.—Κ' ἡ ἀντίθετη ὄψη.

ΕΠΡΕΠΕ νὰ τὸ καρτεροῦμε καὶ αὐτό. Ὑστερ' ἀπὸ τίς τόσες ταπεινώσεις, ἔρχεται κι ἄλλη. Ἡ Τοῦρκικη Βουλὴ κ' ἡ Γερουσία ψηφίσανε νόμο καὶ χαρίζουνε κάμποσες ἐκκλήσεις τῆς Μακεδονίας στοὺς Βουλγάρους. Διαμαρτυρήθηκε ὁ Πατριάρχης, καὶ κανένας δὲν τὸν ἀκούει. Ζήτησε νὰ παρουσιάσῃ στὸ Σουλτάνο, καὶ ὁ Σουλτάνος δὲν τονε δέχτηκε. Καὶ τώρα, μᾶς ἔλνε οἱ ἡμερίδες, ἔχει ἀπόφαση ὁ Πατριάρχης, ἂν ἐπικυρωθεῖ ὁ νόμος ἀπὸ τὸ Σουλτάνο, νὰ κηρύξῃ τὴν ἐκκλήσιαν εἰς διωγμόν. Κ' ὕστερα;—Ἄλλο πού δὲ θέλουν οἱ Τοῦρκοι! Νὰ κάμουν τὸ Ρωμιὸ νὰ μὴν μπορεῖ νὰ ζήσει μέσα στὴν Τουρκία, πού θὰ δεῖ ἀξάφνα κλεισμένες τίς ἐκκλήσεις του, δίχως καλὰ-καλὰ νὰ ξέρῃ γιατί. Νὰ κλείσουν οἱ ἐκκλήσεις, καὶ νᾶναι ἀνοιχτές οἱ βουργάρικες, ἀνοιχτὰ καὶ τὰ τζαμιά. Ὅριστε σ' αὐτὰ, ὀρίστε καὶ σ' ἐκείνες! Καὶ μ' ἕνα σμπάρο δυὸ τρυγόνια. Μᾶς βάζουνε οἱ πονηροὶ Νεότουρκοι νὰ σκυλοφαγωθῶμε πάλι μὲ τοὺς Βουλγάρους, γιὰ νὰ φυλάξουνε τίς δικές τους πλάτες, κ' ὕστερα, σὰν κιοτίζουμε, σὰν τὰ σκυλιὰ πού τοὺς πέλτουνε τὰ δόντια, νὰ μᾶς κάμουνε πάλι τὸ φίλο, καὶ νὰ κάμουμε κ' ἐμεῖς πάλι τὸ φίλο τοῦ Τοῦρκου καὶ νὰ γλείφουμε τίς ποδιές του, ἐνῶ οἱ Βουλγάροι μπροστὰ στὰ μάτια τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης θάγωνίζονται στὴ Μακεδονία γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ γιὰ τὴ λευτεριά!

ΕΝΑΣ ὑπέροχος Δεσπότης, ἀλήθεια στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Πατρίδας, ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Διονύσιος, ἀναπαύτηκε στὴν ἑγκαλὴ τοῦ Κυρίου, στήλια χρώματα τῆς Κρήτης. Τὸν τίμησε στὴν κηδεῖα του σύσωμη ἡ Κρήτη, μὰ τὴν εἶχε τιμήσει κι αὐτός. Πληχάρι ἀληθινό, ἔσωσε μὲ τὴν ἀντρεία τὴν ἐλπίδα τοῦ τοῖματό του ἀπὸ τὴ σφαγὴ, ἅμα ἄναψε τὸ τσιγάρο στὰ 97. Καὶ ἱεροκίχουκας ἀληθινός, ρήτορας πού οἱ λόγοι του ἀνάβρυν ἀπὸ τὴν πατριωτικὴ καρδιά του ἄλλοι κι ἀνόθευτοι ἀπὸ κάθε δασκαλωσύνη, καὶ φέρναν ἀποτίλεσμα. Αἰώνια θὰ μένῃ ἡ μνήμη του καὶ ἁγιασμένα τὰ κόκκαλά του.

Εἶχε καὶ συνέχεια ἡ Ἀκαδημαϊκὴ τσαχπινιά. Ἀφοῦ διαλέξετε τοὺς διαλεχτούς τῆς καθιερωμένης Σχολῆς, καὶ ἀφοῦ ἀπὸ αὐτοὺς τὸ Ὑπουργεῖο διώρισε μιὰν ἐπιτροπὴ ἀπὸ 15